

تأیید و تکذیب‌های صادرات دو میلیون اسپوتنیک از ایران به روسیه

این پالت‌ها وارد می‌شوند یا خارج؟!

سعیده علیپور

تاکنون در مورد واکسن‌های کرونا از جمله واکسن اسپوتنیک‌وی صادر نشده است.

سختگوی سازمان غذا و دارو در واکنش به اظهارات معاون قرارگاه پدافند زیستی، گفت: «هنوز طرف روسی محصول تولید شده اولیه واکسن اسپوتنیک لایت تولیدی شرکت خصوصی ایرانی را برای تولید انبوه تحت لیسانس تأیید نکرده است».

باوجوداین توضیحات باز خوانی دوباره گفته‌های پر رمز و راز و لاابوشانی مسئولان بهداشتی و سیاسی‌واژه جمله همین سخنگودر چندماهه‌اخیر نشان می‌دهد، صحبت‌های معاون قرارگاه پدافند زیستی چندان هم بیراه نیست

و شاید بر واقعیت منطق باشد.

ماجرای تولیداسپوتنیک‌وی از کجاشروع شد؟

دوم اردیبهشت بود که سعید نمکی، وزیر بهداشت سابق از تولید مشترک واکسن اسپوتنیک‌وی با روسیه در استان البرز خبر داد و گفت: «ما از قرارداد به بعد یکی از تولیدکنندگان بسیار خوب از نظر واکسن کرونا در جهان می‌شویم و در آینده تنها کشورهایی واکسن خواهند زد که خودشان آن را تولید کنند».

سعید نمکی دوم اردیبهشت با افتخار گفت که تا دو هفته آینده تولید مشترک واکسن کرونای اسپوتنیک‌وی با روسیه در استان البرز راه اندازی می‌شود و همه اقدامات لازم هم انجام شده است.

اما اسپوتنیک تنها واکسنی نبود که در آن ماه خبر رونمایی از آن مخابره می‌شد. در همان زمان خبرگزاری‌ها اسمی مختلفی از واکسن‌های ایرانی و محصولات مشترک با کشورهایی چون کوبا را اعلام کردند. خبرهایی که خیلی زود معلوم شد که چندان هم جدی و قابل اتکا نیست و بعدتر از توزیع آن‌ها در مراکز واکسیناسیون هم خبری نشد.

بدعهدی روسیه

بسیاری خط تولید اسپوتنیک فوق‌الذکر را هم در رده واکسن‌های بی‌حاصل رونمایی شده طبقه‌بندی کردند. چرا که از ورود این قلم نیز به پایگاه‌ها واکسیناسیون خبری نشد. در این میان خط تولید واکسن اسپوتنیک که در استان البرز رونمایی شد، اما بسیاری آن را تنها خبرسازی در جهت آرام کردن فضای ملتهب جامعه‌ای می‌دانستند که در میانه مرگ و میرهای روزافزون ناشی از کرونا، به دنبال واکسیناسیون عمومی است.

گفته‌های علیرضا رئیسی سخنگوی ستاد کرونای کشور هم در تیر ماه به نحوی مودین تصور شد. او گفت که: «خط تولیدی به ما دادند، که به درد ما نمی‌خورد». بسیاری این صحبت‌ها را به معنای خط تولید بدون تولید، تلقی کردند.

هر چند کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه، در برابر همین اظهارات سرو ته بسته هم برآشفته و پایه میدان‌نهاد و مدعی شده که سخنان این مسئول

کریمی‌نیا، معاون قرارگاه پدافند زیستی در گفت‌وگویی خاطرنشان کرد که «روسیه ماهی ۲ میلیون واکسن اسپوتنیک در ایران تولید می‌کند و همه‌اش را هم می‌برد!»

وزارت بهداشت «تحریف» شده است، سایر مقامات هم بی‌توجه به وظیفه خود برای تهیه واکسن برای تسریع واکسیناسیون عمومی، در مقام توجیه عملکرد روسیه برآمدند.

کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو هم در آن زمان در واکنش به صحبت‌های سربسته علیرضا رئیسی رسانه‌ها را متهم کرد و گفت که عنوان گزارش‌هایی که در رسانه‌ها برای سخنان علیرضا رئیسی انتخاب شده با اظهارات او بی‌ارتباط بوده است.

جهانپور که حال مدعی دروغ بودن تولید واکسن روسی بدون تحویل بخشی از آن به ایران است در آن زمان اعلام کرد: «دولت و ملت روسیه در حد توان در کنار نظام سلامت و مردم ایران هستند».

او در توضیح سخنان علیرضا رئیسی گفته بود که منظور رئیسی این بوده که «این واکسن هنوز در چرخه واکسیناسیون عمومی» در ایران قرار نگرفته و از این روش‌های حل نمی‌کند.

این در حالی است که جهانپور بارها گفته بود: «کشورهای غربی با تحریم‌ها و فشارهایی که اعمال کردند، هر تلاشی را انجام دادند که به ایران واکسن داده نشود و ایران واکسن تولید نکند».

تولید اسپوتنیک در ایران

اما در پس این بازی‌های کلامی مسئولان و سنگ به سینه زدن‌ها برای دولت روسیه، اسپوتنیک‌وی در استان البرز همانطور که نمکی وعده داده بود به تولید انبوه واکسن رسید. هر چند حتی از این تولیدات داخلی که وزیر بهداشت سابق بارها به آن افتخار کرده بود چیزی نصیب مردم نشد و حتی شهروندان استان البرز که احتمالاً سهمی از آب و برق و هوا و نیروی کارشان را برای این امر اختصاص می‌دادند، از این واکسن‌ها طر فی‌نیستند.

در حالی که مرتضی خاتمی، عضو کمیسیون بهداشت مجلس، روز چهارم مرداد گفته بود که روس‌ها خواهان سهم عمده‌ای از خط تولید واکسنی هستند که در حال راه اندازی آن در ایران هستند، اما نگاهی به آمار تفکیکی واکسن‌های تزریق شده که یک ماه بعد از سوی وزارت بهداشت منتشر شده و واکسن‌های اسپوتنیک وارد شده، نشان می‌دهد که کمتر از یک میلیون دوز واکسن تزریق شده اسپوتنیک بوده است. واکسن‌هایی که احتمالاً مربوط به همان ۱۰ محموله‌ای است که تا مرداد ماه از روسیه به ایران وارد شده بود. رقمی که نشان می‌داد واکسن‌های اسپوتنیک تولید داخل به وزارت بهداشت ایران تحویل داده نشده است.

آیا روس‌ها سر ایران را کلاه گذاشتند؟

در روزهای اخیر ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در انتقاد از تصمیمات کشورهای غربی در قبال ایران صحبت‌های حاشیه‌سازی کرده که مخالفان روسیه آن را فریب و دوستدارانش سسندی بر دوستی دانستند. پوتین که در نشست مجمع اقتصادی شرق در شهر ولادی‌وستوک سخن می‌گفت، با انتقاد به اینکه حتی صحبتی از برداشتن برخی تحریم‌های ایران نشده، گفت: «انسانیت کجاست؟ ایران در مقابله با همه‌گیری کرونا به کمک نیاز دارد و غرب تمایلی به برداشتن تحریم‌ها ندارد».

این دلسوزی روسیه به حال مردم ایران در حالی در یک مجمع جهانی اعلام شد که حتی برخی مسئولان وزارت بهداشت هم اعلام کردند که

براساس گزارش وزارت بهداشت تا پایان مرداد امسال، تنها یک میلیون دوز واکسن اسپوتنیک در قالب ۱۰ محموله به کشور وارد و کمتر از این میزان تا همین چندروز پیش به شهروندان تزریق شده است

روسیه به وعده‌هایش در خصوص تحویل ۶۲ میلیون دوز واکسن اسپوتنیک تا پاییز امسال به ایران عمل نکرده است.

سعید نمکی هفتم مرداد گفته بود: «در دنیا واکسن را به راحتی به ما نمی‌دادند و نمی‌دهند و حتی آن‌ها که به عنوان دوست رویشان حساب می‌کردیم و تزریق را به روزی ۳۰۰ هزار رسانده بودیم، ناگهان ترمز را کشیدند».

وزیر بهداشت سابق هر چند نام این «کشور دوست» را نبرده ولی بسیاری با اشاره به دوستان اندک ایران، حرف او را متوجه کشور روسیه دانستند.

سوء برداشت از یک قرارداد

اما با وجود افشای صادرات ۲ میلیون واکسن از ایران به روسیه از سوی معاون قرارگاه پدافند زیستی کشور، محمد کریمی‌نیا، در گفت‌وگویش با روزنامه جوان، روسیه را مقصر نمی‌دانند. او در این گفت‌وگو گفت: «قرارداد تولید ۲ میلیون دوز واکسن اسپوتنیک در ماه در ایران بین شرکت اکتور کو و اسپوتنیک روسیه بسته و این قرارداد در سطح گسترده رسانه‌ای و به همه کشور اعلام می‌شود که به زودی ماهی ۲ میلیون دوز واکسن اسپوتنیک را به بازار ایران عرضه می‌کنیم، اما در تیر ماه دکتر رئیسی، معاون بهداشتی وزارتخانه اعلام می‌کند که روس‌ها سر ما کلاه گذاشتند، واقعیت این بوده که روس‌ها به درستی با شرکت اکتور قرارداد بسته‌اند تا واکسن اسپوتنیک در ایران تولید و به روسیه تحویل شود نه این‌ا در واقع روسیه برای تولید واکسن برون‌سپاری کرده است».

هر چند برخی می‌گویند اگر ظرفیت تولید ۲ میلیون دوز واکسن در ماه در داخل کشور طبق استانداردهای بین‌المللی وجود دارد، چرا این ظرفیت را در اختیار سایر تولیدکننده‌هایمان نگذاشتیم تا محصولات ایرانی زودتر وارد بازار شود؟!

از گوشه و کنار

کاهش اثر دلتا کرونا بر واکسینه‌شده‌ها

حمید سوری، رئیس کمیته کشوری اپیدمیولوژی کرونا گفت: بر اساس یافته‌های جدید، واریانت دلتا احتمال بستری را در مبتلایان به کرونا دو برابر می‌کند، به‌طوریکه احتمال بستری شدن در واکسینه‌نشده‌ها ۷۴ درصد در کسانی که یک دوز واکسن دریافت کرده‌اند ۲۴ درصد است و این احتمال در کسانی که هر دو دوز واکسن را دریافت کرده‌اند حدود ۲ درصد اعلام شده است.

روزانه ۵۰۰ زائر غیرمجاز به عراق پرواز می‌کنند

در حالی که این روزها به دلیل شیوع کرونا کاروان‌های رسمی به عراق سفر نمی‌کنند، روزانه بیش از ۵۰۰ نفر به صورت غیرمجاز از ایران به عراق می‌روند. به گزارش فارس در ایام کرونا که سفر به عتبات از سوی ستاد کرونا ممنوع است، بسیاری از کاروان‌های غیرمجاز با توجه ارتباطی که با عتبه‌های مقدسه عراق دارند، ویزای غیر یارتی گرفته و اقدام به اعزام زواری می‌کنند. این در حالی است که سازمان حج و زیارت که متولی اعزام زائران به عتبات است، از اسفند ۹۸ هیچ زائری را اعزام نکرده است.

در بازه زمانی ابتدای خردادماه تا ۱۲ شهریور اعلام شد؛

رشد دوبرابری آمار غرق شدگان در آب‌های ساحلی دریای خزر

رئیس هیأت نجات غریق و غواصی شهرستان محمودآباد با اشاره به اینکه عصر جمعه امواج ۴ متری نوجوان ۱۴ ساله را با خود برد، گفت: از ابتدای خرداد ماماسال تاکنون ۶۲ نفر بر اثر غرق شدن در آب‌های ساحلی دریای خزر جان باختند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲ برابر افزایش دارد. سعید خادمی از مسافران و شهروندان محمودآبادی خواست با توجه به افزایش شیوع کرونا در شهرستان و کاهش ۵۰ درصدی ناچیان غریق از حضور در سواحل و شنا در آب‌های خزر خودداری کنند.

درخواست تجهیز معلمان به ابزار آموزش مجازی

کارزاری با نام درخواست تجهیز معلمان به ابزار آموزش مجازی در وب سایت کارزار در جریان است که تاکنون بیش از ۴۳ هزار نفر آن را امضا کرده‌اند. در بخشی از متن این کارزار خطاب به رئیس‌جمهور و رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به میانگین دریافتی فرهنگیان که چیزی حدود ۵ میلیون تومان در ماه و ۶۰ میلیون تومان در سال است، آمده: «کمتر از یک ماه به آغاز سال تحصیلی جدید مانده است. با توجه به اینکه تمام ابزار آموزشی لازم (گوشی، کامپیوتر و...) برای معلمان در طول دو سال اخیر مستهلک شده و قیمت یک دستگاه لپ‌تاپ و تلفن همراه با سایر وسایل ضروری آموزش بیشتر از حقوق یک سال یک معلم است، معلمان قادر به آموزش مجازی با تجهیزات شخصی خود نیستند. به همین دلیل لازم است تا قبل از مهر ماه معلمان را به حداقل ابزار لازم برای آموزش مجازی (گوشی تلفن همراه، لپ‌تاپ، تبلت یا...) تجهیز کنید».

سهم بالای معتادان در وقوع تصادفات بزرگراهی

رئیس مرکز فرماندهی و کنترل هوشمند پلیس راهور تهران بزرگ گفت: در فیلم‌های به دست آمده از دوربین‌های ترافیکی، تجمع کارتن‌خواب‌ها و معتادان متجاهر را اطراف بزرگراه‌های جنوب تهران می‌بینیم که برای عبور از عرض بزرگراه اقدام به دزدیدن می‌کنند و اصلاً نگاه هم نمی‌کنند. ببینند خودرو در حال حرکت از آن مسیر هست یا نه. به گزارش میزان، محمدنجبر گفت: این افراد معمولاً بعد از استعمال مواد مخدر در حاشیه بزرگراه‌ها حالت طبیعی ندارند و نمی‌توانند تشخیص بدهد که خودروها چاهچه‌سرعتی در حال حرکت هستند.

ضرورت مدیریت جامع آب برای مقابله با خشکسالی در تهران

وی در ادامه گفت: کاهش سطح آب‌های زیرزمینی و فرونشست زمین بیشترین در جنوب غرب تهران وجود دارد و در این مناطق مدیریت آب حرف اول را می‌زند؛ چه در زمینه مدیریت آب شرب و چه در زمینه مدیریت روان‌آب و سیستم جمع‌آوری فاضلاب، بر گشت استفاده مجدد از این آب و تأمین آب‌بخش کشاورزی.

احمدی بابیان اینکه بیشترین آبی که در تهران مصرف می‌شود در بخش کشاورزی و شرب است، گفت: در شرایط خشکسالی شدید و بسیار شدید استان تهران باید مدیریت خاصی در حوزه آب داشته باشد. ما نباید به شدت سال‌های گذشته متکی به منابع آب زیرزمینی برای تأمین آب مورد نیاز باشیم.

ضرورت کنترل مهاجرت به پایتخت

وی با اشاره به اینکه چند فاکتور باید دست به دست هم دهد تا برنامه مدیریت جامع آب در شرایط خشکسالی تهران شکل بگیرد، گفت: کنترل مهاجرت به تهران یکی از این فاکتورهاست. جمعیت کنونی تهران چند برابر ظرفیت اکولوژیک آن است. مطالعات مرکز پژوهش‌های مجلس نیز نشان می‌دهد که براساس جمعیت و منابع،

هفته گذشته فهرستی از ۲۰ مشکل استان تهران براساس یافته‌های مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر شد که دومین مشکل این استان قرارگیری در پهنه‌بندی خشکسالی شدید و بسیار شدید بود. خشکسالی که این بار گذشت زمان آن را نه تنها کم‌رنج نمی‌کند که شدیدتر هم می‌کند و به همین دلیل علاوه بر مدیریت جامع آب آن هم با همکاری چند دستگاه باید مهاجرت به پایتخت نیز کنترل شود، چرا که این منطقه با این میزان آب، ظرفیت جمعیت بیش از این را ندارد.

در همین باره رییس اداره مدیریت زیستگاه‌ها و امور مناطق اداره کل محیط زیست استان تهران به ایسنا گفت: تهران جمعیتی عظیمی دارد که معادل یک کشور ۱۲ میلیون نفری است. به همین دلیل اولویت اول در این شهر تأمین آب شرب است.

امیرعباس احمدی با اشاره به اینکه وضعیت خشکسالی به‌طور قطع بر شرایط طبیعی مناطق چهارگانه محیط زیستی تهران تأثیرگذار خواهد بود، گفت: خشکسالی‌های دوره‌ای تبعات منفی برای این مناطق داشته است. به‌طوری که کمبود آب بر حیات وحش، کاهش سطح رویش گیاهی، تغییر در زمان بذردهی و رویش گیاهان اثرات منفی فراوانی دارد.

اولویت اول پایتخت تأمین آب شرب است

لزوم کنترل ساخت‌وساز در تهران

وی اضافه کرد: هر چه در سطح حوضه آبریز ساخت‌وساز بیشتر انجام شود، به‌طور قطع ورودی و دریافت آب کم می‌شود. این درحالیست که با توجه به افزایش جمعیت تهران حوضه‌های آبریز دچار تغییر کاربری شده‌اند و براساس تصویرهای ماهواره‌ای این تغییرات رو به روز گسترده‌تر شده است و تنها در مکان‌هایی که ساخت‌وساز به علت شرایط طبیعی دشوار بوده است، این تغییرات رخ نداده است.

احمدی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به تغییر کاربری اراضی تهران اشاره و اظهار کرد: بیشتر اراضی اطراف تهران دچار تغییر کاربری و تبدیل به ویلا شده‌اند. در نتیجه خشکسالی این منطقه تشدید شده و زمینه ایجاد مخاطراتی چه در بخش حفاظت از حیات وحش و چه در بخش خیزش گرد و غبار شده است.

ظرفیت برد اکولوژیک تهران حد مشخصی دارد و الان جمعیت از این حد فراتر رفته و برد اکولوژیک در حال کوچکتر شدن است به گونه‌ای که به یک پنج تا یک دهم هکتار رسیده و نشان‌دهنده کاهش توان ظرفیت برد اکولوژیک است.

فرونشست و گرد و خاک

رییس اداره مدیریت زیستگاه‌ها و امور مناطق اداره کل محیط زیست استان تهران با اشاره به موضوع فرونشست زمین و گرد و غبار اظهار کرد: در جلساتی که با وزارت نیرو داشتم موضوع پلمب برخی چاه‌های غیرمجاز آب مطرح شد چون برداشت از این آب‌ها به فرونشست زمین کمک می‌کند. از سوی دیگر برخی از حوضه‌های آبی استان در صورت خشک شدن می‌توانند به کانون گرد و غبار تبدیل شوند و خطراتی را برای تهرانی‌ها ایجاد کنند. به عنوان نمونه تالاب بندعلی خان یک تالاب فصلی است. هر چه که میزان فاضلاب، بارش باران و برف بیشتر باشد، سطح تالاب وسیع‌تر خواهد شد و می‌تواند پناهگاه حیات وحش و پرندگان مهاجر باشد. همچنین نفوذ آب به زیر این تالاب بیشتر می‌شود و می‌تواند در کنترل سیلاب هم بهتر عمل کند.